

המילה. (44)

אמר לחו רבא: נישוייליה לאומיה אי צריכא [נשאל לאמו אם צריכה היא שיחמו מיס חמים בשבילה כדי לשתות]. וקיימא לך, שיוולדת אחר שבעה ימים מהלידה, אף שאין מחללין עליה את השבת [ואפילו אמרה צריכה אני], על ידי נכרי מחללין.

ונחים ליה מים חמים לתינוק על ידי נכרי, **אגב אימיה**, שישים בכלי יותר מן הצריך לאם, בשביל התינוק.

אמר תמה ליה רב משרשיא לרבא: והא קא חזינן לאימיה דקא אכלה תמרי! הרי שאין צריכה חמין כלל, אלא אוכלת צונן.

והאיך נאמר לנכרי להחם לה חמין שאין צריכה להם?!

אמר ליה רבא לרב משרשיא: לעולם היוולדת צריכה לשתות מים חמים. ומה שאנו רואים שהיא אוכלת דברים צוננים, **אימור, תונבא בעלמא הוא דנקט לה** [שנבהלת מכובד החולי, ואינה יודעת מה שהיא אוכלת — רבינו יהונתן].

ההוא ינוקא דאישתפוך חמימיה, והיו חמין בחצר אחרת, בביתו של רבא, והיה פתח בין החצרות, אלא שלא עירבו.

אמר לחו רבא: פנו לי מאני מבי גברי לבי נשי, [פנו את הכלים שלי מבית האנשים הפתוח לחצר, לבית הנשים הפנימי שאינו

פתוח לחצר]. **ואיזיל, ואיתיב התם** [ואלך ואשב בבית הנשים הפנימי], **ואיבטיל לחו** [לבני החצר השניה] **הא חצר דידי,** ויוכלו לטלטל החמין מחצרי לחצרם! [צ'ורבעמ' הבא]

והוצרך רבא להעביר כליו לחדרים הפנימיים שאינם פתוחים לחצר, כי מאחר שביטל רשותו לבני חצר האחרת אסור הוא להוציא מביתו לחצר, כיון שנעשית של אחרים, ומשום גזירה שמא יבוא להוציא [ריטב"א]. ביקש שיפנו כליו מהחדרים הפתוחים לחצר.

אמר תמה ליה רבינא לרבא: והאמר שמואל: אין ביטול רשות מחצר לחצר [כדאמרן לעיל דף סו ב]?!

אמר ליה רבא: אנא, כרבי יוחנן סבירא לי. **דאמר — לעיל דף סו ב — יש ביטול** רשות אפילו מחצר לחצר, ואפילו כשאין אוסרות זו על זו, כי הך דהכא.

אמר ליה רבינא לרבא: **ואי לא סבר לה מר כשמואל,**

ניתיב מר ברוכתיה. כלומר: למה העברת סו-ב כליך לבית הנשים? השאר כליך במקומם, **וניבטיל לחו לדידהו,** לבני החצר האחרת עד שיעבירו החמין לחצרם. **זניהדרו אינהו —** אחר שיעבירו החמין — **וניבטלו ליה** למר את רשותך שהיה לך בחצר, ותוכל לטלטל מביתך לחצר.

דהא אמר רב [ופליג אשמואל]: **מבטלין** לזה, **וחרזין ומבטלין** לזה?! (45)

חילול עדיף טפי, אם אין שהיה בדבר.

45. וביאר הריטב"א: כיון שתיכף שיביאו את החמין יכולין לחזור ולבטל רשות שנתן להם,

44. תוספות גיטין דף ח ב, רבינו יהונתן וריטב"א. והוסיף הריטב"א: יש לומר דמיירי אף אחר המילה, ולרוחצו בחמין אחרי המילה. ואף דסכנה היא, מכל מקום, כל היכא דאפשר בלא

אמר ליה רבא לרבינא: **אנא — בהא, כשמואל סבירא לוי.**

והוינן בה: **לימא רב ושמואל, בפלוגתא דרבנן ורבי אליעזר קמיפלגני?**

דאמר: אין מבטלין וחוזרין ומבטלין! אפילו באותה חצר. דלחצר אחרת — לשמואל — אי אפשר לבטל כלל.

דמצינו לרבנן ורבי אליעזר דפליגי במי שביטל רשות חצירו, אם מותר להוציא מן ביתו לחצר. דרבנן סברי מביתו אסור להוציא, דרשות חצירו ביטל ורשות ביתו המיוחד לו לא ביטל. ולפיכך, אסור להוציא מביתו לחצר.

ותמה ליה רבינא: **וכי לאו חד טעמא הוא?**

ורבי אליעזר סבירא ליה רשות ביתו נמי ביטל, ומותר להוציא מביתו לחצר. (46)

מאי טעמא אין מבטלין וחוזרין ומבטלין — לאו, משום דכיון דבטליה לרשותיה שיש לו בחצר לשאר בני החצר, אסתלק ליה המבטל מהכא לגמרי.

וסבירא לן השתא, דטעמא דשמואל דאמר אין מבטלין וחוזרין ומבטלין, הוא משום דאיסתליק ליה לגמרי מהאי חצר, ואין ביטול רשות מחצר לחצר.

והוה ליה מעתה **כבן חצר אחרת.** ולכן שוב אי אפשר לבטל לו שנית, **דאין ביטול רשות מחצר לחצר.**

ולפיכך אמרינן: הני מילי לרבי אליעזר, דאיסתליק ליה לגמרי אף מרשות ביתו, הוה ליה בן חצר אחרת.

ואם כן — דסבירא לך דאין ביטול רשות מחצר לחצר — **מר נמי לא ניבטיל כלל מחצר לחצר!**

אבל לרבנן, דלא ביטל רשות ביתו, לא איסתליק לגמרי מהכא, ולא הוי כבן חצר אחרת. (47)

אמר ליה רבא: טעמא דאין מבטלין וחוזרין ומבטלין, לאו משום דאין ביטול רשות מחצר לחצר.

ואם כן לימא: **דרב דאמר:** מבטלין וחוזרין ומבטלין, **כרבנן סבירא ליה דלא איסתליק לגמרי.**

אלא התם היינו טעמא, **כי היכי דלא ליהו מילתא דרבנן כחובא ואיטלולא** [כשחוק וליצנות]!

ושמואל דאמר: אין מבטלין וחוזרין ומבטלין, **כרבי אליעזר סבירא ליה, דאיסתלק לגמרי מהאי חצר?**

גופא: רב אמר: מבטלין וחוזרין ומבטלין.

ושמואל אמר: אין מבטלין וחוזרין ומבטלין.

דמסתמא נתכוין לבטל רשות ביתו.

47. ויתכן לפרש בדרך אחרת: לרבי אליעזר, דסבר, מסתמא מסתלק הוא אף מרשות ביתו, סבירא ליה נמי דמחצירו כוונתו להסתלק לגמרי.

ואין בזה שהות כל כך, ליכא למיגזר שמא יוציא, ולא היה צריך לפנות כליו.

46. מדברי הרשב"א בד"ה רב אשי, נראה דהשתא סבירא לן, דטעמא דרבי אליעזר משום

אמר לך רב: **אנא דאמרי אפילו לרבי אליעזר.**

כי עד כאן לא קאמר רבי אליעזר התם: המבטל רשות הצירו, רשות ביתו ביטל [לאו דוקא לשון "ביטל", אלא דרשות ביתו מתבטלת מאליה לענין עירוב חצירות וכדמפרש הגמרא ואזיל — על פי ריטב"א לעיל כו:] משום דבבית בלא חצר לא דיירי אינשי. ודירה כי האי גוונא אינה אוסרת על שאר בני החצר [ולאו משום דמסתמא ביטל רשות ביתו].

אבל לענין איסתלוקי מהיות בן חצר זו לגמרי, שלא יוכל לחזור ולקבל רשותו — מי אמר?!

ושמואל אמר לך: אנא דאמרי אפילו כרבנן.

כי עד כאן לא קאמרי רבנן התם: **אלא דמאי דבטיל — דהיינו רשות חצירו — בטיל,** ומאי **דלא בטיל — דהיינו רשות ביתו — לא בטיל.**

אבל מאי דבטיל, מיהא — דהיינו רשות חצירו — איסתלק לגמרי, וכיון דנסתלק ממנה הוי ליה כבן חצר אחרת. (48)

אמר רב ששת: הך פלוגתא דפליגי רב ושמואל אי מבטלין וחזורין ומבטלין — **כתנאי היא:**

דתנן: **מי שנתן רשותו שיש לו בחצירו או במבוי, והוציא מביתו לרשות שביטל, בין**

בשונג בין במזיד, הרי זה חוזר ואוסר [אם עדיין לא החזיקו בני המבוי ברשות שביטל], שהרי חזר ולקח רשותו, דברי רבי מאיר.

רבי יהודה אומר: כמזיד אוסר, בשונג אינו אוסר.

מאי לאו, בהא קמיפלגי:

דמר רבי מאיר סבר: המבטל רשותו, לא חשיב מסולק לגמרי מרשותו, עד שנאמר דכבן חצר אחרת מיקרי. ולפיכך: **מבטלין וחזורין ומבטלין** ולא מיקרי ביטול מחצר לחצר. ומהאי טעמא גופיה, אף כשהוציא וחזר ונשתמש ברשותו בשונג, חוזרת אליו רשותו.

ומר רבי יהודה סבר: המבטל רשותו, מסולק הוא לגמרי מרשותו וכבן חצר אחרת מיקרי. ולפיכך: **אין מבטלין וחזורין ומבטלין.** דהוי ליה כביטול מחצר לחצר. ומשום הכי סבירא ליה דאם שכח שביטל רשותו, וחזר ונשתמש בה אין חוזרת אליו רשותו [נתבאר על פי ריטב"א בהבנת רש"י].

ודחינן: **אמר רב אחא בר תחליפא משמיה דרבא: לא בהכי פליגי.**

אלא **דכולי עלמא אין מבטלין וחזורין ומבטלין,** דאיסתלק ליה לגמרי, ובדין הוא שלא היה עליו לאסור בשונג.

והבא, בקנסו גזרו [תוספות] שונג אטו מזיד קא מיפלגי.

48. וכתבו התוספות: הוה מצי למימר נמי, דשמואל לא שייך בהאי פלוגתא כלל, דטעמיה משום חוכא ואיטולוא. וראה עוד, מה שכתבו הראשונים בזה

ולרבנן, דמרשות ביתו לא נסתלק, הוא הדין דאף מחצירו לא נסתלק לגמרי. וראה היטב ריטב"א, וברשב"א הנזכר לעיל, ובלשון הגמרא בדחייתה.

מר סבר: קנסו שוגג אטו מזיד.

ומר סבר: לא קנסו שוגג אטו מזיד.

רב אשי אמר: רב ושמואל — בפלוגתא דרבי אליעזר ורבנן קמיפלגו. וכדבעינן למימר לעיל.⁽⁴⁹⁾

שנינו במשנה: אמר רבן גמליאל: מעשה בצדוקי אחד שהיה דר עמנו בירושלים, ואמר לנו אבא: מהרו והוציאו את הכלים למבוי [והחזיקו בו] עד שלא יוציא [הצדוקי כליו אחר שיבטל] ויאסר עליכם:

ותמהינן: צדוקי — מאן דכר שמיח?!

וכי תנא קמא אמר שצריך לשכור מהצדוקי, עד שצריך רבן גמליאל ללמדנו ממעשה שהיה שהצדוקי יכול לבטל?!

ומשנינן: חסורי מיחסרא במשנה והכי קתני בה:

צדוקי הרי הוא כנכרי ואינו יכול לבטל אלא להשכיר רשותו.

ורבן גמליאל אומר: צדוקי אינו כנכרי, ויכול לבטל רשותו.

ואמר רבן גמליאל להוכיח כדבריו:

מעשה בצדוקי אחד שהיה דר עמנו במבוי בירושלים, ואמר לנו אבא: מהרו והוציאו את הכלים למבוי, והחזיקו במבוי משקידש היום, עד שלא יוציא הצדוקי את כליו לאחר שביטל, ויאסר עליכם.

אלמא, בביטול הצדוקי סגי, דאם לא כן אין יכול לחזור בו בהוצאת כלים למבוי!

והתניא, גם כן, דפליגי רבנן וסבירא להו דאף צדוקי צריך להשכיר רשותו:

דתניא: הדר עם נכרי, צדוקי ובייתוסי [צדוקי ובייתוסי תלמידי אנטיגנוס איש סוכו, כפרו בדברי חכמים, והנוהים אחריהם נקראו צדוקים ובייתוסיים — אבות דרבי נתן פ"ה, ורשב"ם בבא בתרא דף קטו ב] — הרי אלו אוסרין עליו עד שישכירו רשותן — דברי חכמים.

וחסורי מחסרא ברייתא: רבן גמליאל אומר: צדוקי ובייתוסי אינן אוסרין [תוספות].

ומעשה בצדוקי אחד שהיה דר עם רבן גמליאל [ראה מהרש"א ורש"ש היכי גרסינן, ואם היינו מעשה דמתניתין] במבוי בירושלים.

ואמר להם רבן גמליאל לבניו: בני, מהרו והוציאו מה שאתם מוציאים והחזיקו במבוי, והכניסו [או הכניסו] מה שאתם מכניסין והחזיקו במבוי [ריטב"א], עד שלא יוציא התועב חזה את כליו, ויחזיק ברשותו שביטל, ויאסר עליכם.

שהרי רק ביטל רשותו לכם ולא השכיר לכם אותה, דברי רבי מאיר.

רבי יהודה אומר: אף רבן גמליאל מודה שהצדוקי צריך להשכיר.

ורבן גמליאל אמר להם בלשון אחרת:

מהרו ועשו צורכיכם במבוי, עד שלא תחשך ויאסר עליכם, כיון שלא השכיר לכם רשותו, ושוב לא תוכלו לעשות צרכיכם במבוי.

דדחי הגמרא לעיל דטעמא דרבי אליעזר משום

49. וכתב הרשב"א: רב אשי לא סבירא ליה הא